

FJÆRBLADET

ORGAN FOR AGDER MOTORHISTORISKE KLUBB

NR. 3 - JULI 2019
41. ÅRGANG

Vårmønstring i Kristiansand

Museumstur til Tyskland igjen!

Syttende mai på Vennesla

På vei til rustbeskyttelse i Vågsbygd

Nå er sommeren kommet og veteransesongen i full sving. Vårmonstringen i jubileumsåret gikk av stabelen på Torvet i Kristiansand med 270 kjøretøy på plass, en flott markering av klubben vår! Stort publikum satte en ekstra spiss på dagen, bare synd at ikke Fædrelandsvennens folk kastet et blikk ut av

redaksjonsvinduet sitt og så hva som foregikk rett utenfor deres lokaler...

Det er ennå noen ledige plasser igjen til Jubileumsløpet 3. august, så om det er noen som ikke har fått meldt seg på ennå, må de forte seg å gjøre det. Det kommer til å bli et flott løp, gjennom naturskjønne områder og ikke minst turen over Tronåsen.

I dette bladet bringer vi reportasjer fra mange av våre arrangementer som har blitt avviklet i løpet av våren. Det største var selvsagt Kristi Himmelfarts-treffet i

Froland som samlet rundt 500 kjøretøy selv om været var nokså bedrøvelig. Men det viser seg at selv om regnet drypper litt og sola glimrer med sitt fravær, kan folk ha det hyggelig sammen rundt alle de fine hobby-kjøretøyene. Og det er slik det skal være!

Flere arrangementer kommer! Det blir mulighet for å ta en tur til Åseral og en tur til Setesdalstreffet på Rysstad, og det er som nevnt også Jubileumsløpet på programmet. Så blir det sikkert også en Sommerslutt-tur som vanlig, men den datoen er ikke endelig fastsatt ennå, så der kommer det nok mer informasjon etter hvert.

Vi sender ut påminnelser på SMS, men vi har ingen mulighet til å kontrollere at alle medlemmene virkelig får meldingene våre. Dersom noen ikke får meldinger, må de gi beskjed til redaktøren, så skal han ordne opp så godt han kan ...

Fortsatt god sommer!

Beste hilsen Bernt Erik

Styret

Formann: Håkon M. Omeland, Skogveien 13, 4630 Kristiansand, tel. 900 95 891, m-omlan@online.no

Nestformann: Ånund Lunde, Tangen 112, 4608 Kristiansand, tel. 932 34 408, aanund@lundeas.no

Sekretær: Rolf A. Sørbo, Svartefjell 5, 4625 Flekkerøy, tel. 916 38 960, rolf.sorbo@gmail.com

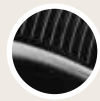
Styremedlemmer:

Inge Bråtlund, Kvåsveien 474, 4580 Lyngdal
tel. 905 70 245, inge@postkassa.org
Tor Sigurd Skåre, Strøget 105, 4760 Birkeland,
tel. 994 52 199, torsigurd99@gmail.com
Bjarne B. Rysstad, Helle, 4748 Rysstad
tel. 915 63 661, bjug75@hotmail.com

Varmedlemmer:

Oddvar Iveland, Songdalsveien 217, 4645 Nodeland
tel. 918 65 472, 57oddvar@online.no
Torstein Knutsen, Mandalsveien 1049, 4520 Lindesnes
tel. 907 64 038, tgknutsen@hotmail.com
Aslak Berntsen, Gransangerveien 50, 4626 Kristiansand
tel. 957 52 700, aslak.berntsen@gmail.com

Kasserer [utenom styret]: Bernt Erik Olsen, Astrids vei 22, 4633 Kristiansand, tel. 416 30 263 (kun SMS!),

Birkelandsmarkedet

Kontaktperson: Ånund Lunde, Tangen 112, 4608 Kristiansand, tel. 932 34 408, aanund@lundeas.no

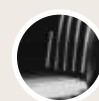

Fjærbladet

Redaktør: Bernt Erik Olsen, Astrids vei 22, 4633 Kristiansand, tel. 416 30 263 (kun SMS!), berneol@online.no

Korrespondenter:

Turid Liland, Brynebrinken 5, 4560 Vanse, tel. 38 39 78 56, tlilan@online.no
Korrespondent øst - stillingen er ledig! Ta kontakt med redaktør.

Besiktigelsespersoner for LMK-forsikringen

Kontaktperson til LMK: Bernt Erik Olsen, Astrids vei 22, 4633 Kristiansand, tel. 416 30 263 (kun SMS!), berneol@online.no

Besiktigelsespersoner:

Jan Petter Kristiansen, Kvernhusheia 24D, 4634 Kristiansand, tel. 997 39 848, jpk@proffpc.net

Torstein Knutsen, Mandalsveien 1049, 4520 Lindesnes, tlf. 907 64 038, tgknutsen@hotmail.com

Trond Rane, Østre Tromøyvei 670, 4812 Kongshavn, tel. 412 11 572, trondrane@sikkerhetenforst.no

Motorsykler og mopeder:

Ernst Hansen, Lundeveien 67, 4550 Farsund, tel. 936 16 875, ernst.hansen@live.no

Tellef J. Tellefsen, Østre gate 14, 4838 Arendal, tel. 957 55 529

FJÆRBLADET I PAPIRUTGAVE: ISSN 1501-6811 / NETT: ISSN 1891-151X

Terminliste 2019

Juli

- 14. Åseral
- 20. Setesdalstreffet

August

- 3. Hovedløpet
- 17. Birkelandsmarkedet

September

- 6.- 8. Dyrskuets i Lyngdal
- 10. Medlemsmøte sentrum
- 17. Medlemsmøte øst
- 22. Sommerslutt-tur
- 25. Medlemsmøte vest

Oktober

- 8. Medlemsmøte sentrum
- 15. Medlemsmøte øst
- 30. Medlemsmøte vest

November

- 12. Medlemsmøte sentrum
- 19. Julemøte øst
- 27. Julemøte vest

Desember

- 3. Julemøte sentrum

Styret tar forbehold om at datoer kan endres eller fjernes ved behov.

Veteranbildagen i Åseral- søndag 14. juli

I år ynskjer Åseral å markere at AMK er 40 år og samlarmessa som er i Fleirbrukshallen er 20 år med div. markeringer.

Veteranbilgudsteneste kl.11.00 i Åseral kyrkje.

Gudsteneste ved Anders Mathias Larsen, song av Siri Marit Aasland, trombonemusikk av Espen Egeland, song av Ivar Skippervold. Offer. Kyrjekaffi på kyrkjebakken. Gudstenesten har vært i 14 år og fyrste gong veteran-bilane kom til bygdeutstillinga var i 1986 - altså 33 år.

Kompe- og kakebufte på Rådhuset, kl.12.00-15-00.

Antikk-samlar og salsmesse frå kl.11.00-17:00 i fleirbrukshallen v/Kyrkjebygd skule.

Sal av mat i kantina. Hallen er fylt med mange slags varer, både gammalt og nytt. Veteranbilutstilling ute på søndag. Samlarmessa er òg ope laurdag 13. juli, kl.11.00-17.00. Velkomen til ein hyggelig handel /prat.

Gåmåldans på Minne Kultursenter kl.12.30. Sal av komper og div. anna godt. Det går buss i skytteltrafikk mellom skulen og Minne.

Fleirbrukshallen v/Kyrkjebygd skule kl.13.30. Tale av ordfører Oddmund Ljosland som kjem med ei helsing i anledning at AMK er 40 år og Samlarmessa er 20 år.

«Oppa`s hus» **gjenbruksbutikken** er ope laurdag 13. juli og søndag 14.juli - masse fine varer.

Vi ynskjer alle velkomen til Åseral søndag 14. juli. Med venleg helsing Komiteen for veteranbildagen.

Ting som skjer i sommer ...

Arrangementene i Åseral går av stabelne søndag 14. juli. Det blir gudstjeneste, kremmermarked og bygdeutstilling, og vi henviser til nærmere informasjon annet sted i dette bladet.

Setesdalstreffet arrangeres i år lørdag 20. juli. Se nærmere info på side 10.

Jubileumsløpet blir lørdag 3. august, og for de som av en eller annen grunn ikke har meldt seg på, anbefaler vi tilskuerplass i Tronåsen eller et passende sted langs løypa.

Birkelandsmarkedet blir i år lørdag 17. august. Som vanlig har vi behov for dugnadshjelp, og dersom det er noen som har veldig lyst til å gi klubben en hjelpende hånd et par timer den dagen, kan de ringe Ånund Lunde på telefon 932 34 408, så blir han veldig glad!

De vanlige møtene starter igjen i september, men innen den tid har vi nok fått sendt ut Fjærbladet nr. 4 med informasjon om hva som vil skje.

Skulle det dukke opp noen flere interessante arrangementer som ennå ikke er avklart når denne utgaven av Fjærbladet går i trykken, vil vi sende ut informasjon på SMS til medlemmene.

Innmelding i AMK

Å bli medlem i AMK er en enkel sak! Innmelding må inneholde navn, adr., tel. og evt. e-post, og sendes kassereren til adr.: Astrids vei 22, 4633 Kristiansand. Den kan også sendes på e-post på adressen: berneol@online.no eller amk@lmk.no

Klubbens adresser

Generelt: Post til klubben sendes formannen
Fjærbladet: Post sendes redaktøren
Økonomi: Post sendes kassereren
Medlemskap: Post sendes kassereren
Forsikring: Post sendes en besiktigelsesmann

Vårmønstring i nydelig vær

Årets vårmønstring gikk av stabelen lørdag 11. mai i et nydelig forsummervær på Torvet i Kristiansand. Torvet er et veldig greit sted å være, for der kommer det også veldig mange utenforstående tilskuere som har stor glede av å se på alle de fine kjøretøyene vi kan stille opp med, og det er en veldig fin reklame for hobbyen vår.

Hele 270 kjøretøy stilte opp denne formiddagen, og i tillegg hadde vi fått ordnet med pølsebu og en stand for rustbeskyttelse (som det kan leses mer om annet sted i dette bladet), og vår forsikringskontakt fra IF var også til stede for å gi informasjon, råd og hjelp. Vi fikk flere nye medlemmer denne dagen, og det var også en del salg

av våre fine klubb-effekter. Rosinen i pølsa var selvfølgelig utdelingen av restaureringsplaketter, som det står mer om lenger ute i dette bladet.

Det ser ut som at Torvet i Kristiansand kommer til å bli vår faste Vårmønstringsplass fremover. God plass til alle fremmøtte er jo viktig, og ikke minst er det viktig med en koselig ramme rundt utstillingen, og det får vi her. Det er allerede bestilt plass for å ha Vårmønstringen her i 2020!

Bildene på de følgende sider viser noen små glimt fra den fine dagen.

Fjærbladet sier takk til alle dere som stilte opp på Vårmønstringen og ønsker velkommen tilbake neste år, både til dere som var her og til dere som ikke var her i år.

Ti restaureringsplaketter utdelt

Det ble utdelt ti restaureringsplaketter, fordelt på en scooter og ni biler, på Vårmønstringen. AMKs formann Håkon Omland foresto utdelingen, og som det fremgår var det stor interesse blant tilskuerne for dette.

Vespa 150 cc fra 1961, eies av Thom Otto Berentsen fra Kristiansand, han har eid den i over 50 år.

Ford T fra 1926, her i pick-up-utførelse, eiet av Terje Møller fra Tveit i Kristiansand.

Ford A Fordor, 1931 modell, eiet av Svein Lochner fra Kristiansand som har holdt på med denne bilen i en årrekke

Studebaker Hawk, en sjelden amerikaner, eiet av Ragnar Benjaminsen fra Staubø ved Tvedestrand.

Steyr lastebil, eiet av Steinar Støle fra Birkeland, restaurert over mange år og med god hjelp fra lokale dugnadsvenner.

Hupmobile A Roadster, 1929, eiet av Jan E. Jørgensen, Kristiansand, i over 50 år.

Volkswagen 1200, 1961 modell, eiet av Toralv K. Birkeland fra Hægebostad.

Citroën 2 CV, eiet av Peer Egon Højrup fra Farsund.

Cadillac Eldorado fra 1967, eiet av Torleiv Løyland fra Valle.

Volvo P 1800 S, eiet av Reidar Oveland fra Nedenes ved Arendal.

Setesdalstreffet 2019

Setesdalstreffet blir i år arrangert lørdag 20. juli og starter kl. 12.00, med fremmøte fra kl. 11.00. I år blir treffet på fotballbanen på Rysstad, ca. 4-500 meter lenger sør enn forrige treffsted. Sving av ved den gamle kiosken!

Det blir skiltet på Setesdalsveien.

Alle hjertelig velkommen til en fin dag!

Veteranbilgudsteneste

Sundag 14. juli 2019 kl. 11:00

Åseral kyrkje

Gudsteneste i samband med bygdeutstillinga, veteranbiltreffet og samlarmessa.

Gudsteneste ved Anders Mathias Larsen. Organist Reidar Skaaland.

Song av Siri Marit Aasland. Trombonemusikk ved Espen Egeland.

Ivar Skippervold kjem

Offer til kyrkjelydsarbeidet.

Kyrjekaffi. Alle er hjarteleg velkomne!

Fra moped til Folkevogn

Fjærbladet har fått tilgang til noen morsomme dokumenter, hvorav enkelte er gjengitt på disse sidene. Disse dokumentene er etter en dame som trengte transport for å komme seg fra hjemmet til jobben (og sikkert også til butikken). Sykkelen var jo i mange år et godt alternativ, men etter hvert ble det da moped.

Puch'en ble kjøpt hos Tomas Haugland på Østerveien i Kristiansand, og som regningen viser var det ingen billig fornøyelse å kjøpe moped i 1955. Forholdsvis sett er nok dagens mopeder billigere enn den gang. Litt morsomt å se at skiltet måtte betales ekstra med hele 8 kroner!

Tiden gikk, og mopeden ble flittig brukt sommer som vinter. Men i november 1960 ble bilsalget i Norge frigitt, og da var tiden inne for en kvinne i voksen alder til å anskaffe seg bil og førerkort, eller rettere sagt omvendt. Førerkortet måtte jo i hus først, og som det fremgår av kjøpekontrakten fra servinteren 1961 ble det tatt forbehold om at hun kunne få førerkortet.

Historien forteller ikke noe om hvordan det gikk med kjøretimene, men førerkortet fikk hun i alle fall, og bilen ble kjøpt og plassert i nybygget garasje. Det foreligger også en regning på førstegangsservice ved 550 km., pluss retting og lakking av venstre forskjerm (retting og lakking kostet totalt kr. 12,00 så det kan ikke ha vært store bulken!).

En bil skal behandles forsiktig, og Fjærbladet har fått høre at eieren kjørte til jobb med Folkevogna når det var pent vær, men når det regnet, tok hun sykkelen! Kanskje hun skulle beholdt mopeden også?

Damen som dette handler om er for lengst avgått ved døden, men førerkortet var i bruk så lenge helsa tillot det, og bilen ble skiftet ut med jevne mellomrom.

Tomas Haugland

Automobil- & Sportsforretning

Agentur for Storebrand

Tlf. 1559 - 1695 - 4379

Postgiro 612 01

Kristiansand S.

215 1955

Herr.....

.....

Sendt for Deres regning og risiko pr.....	Kr.	øre
1 Puch Roller	3100	-
1 Speedometer	65	-
1 Windskjerm	68	-
1 Skilt	8	-
1 baks alje	350	-
	3244	50
Betalt		
TOMAS HAUGLAND		
J. T. Hauget		
Avgift	beregnet	
Montør:.....	Eksp.	Kontr.
Kontonr.		
Ved reklamasjon eller bytting medta notaen.		
No 18147		

Nr.

Kvittering

Fr. sand S.

den 5-5-1961.

kr 12000,-

Mottatt av: Frh.

for Volkswagen 1961 modell H-19958

Kroner

.....

for Alf Walter Olsen

Gumpens Auto

Kjøpekontrakt

Herr

har d.d. av firmaet GUMPENS AUTO, KRISTIANSAND S.

kjøpt en automobil med følgende spesifikasjoner og betingelser:

Fabrikkmerke, type og størrelse: 1stk Volkswagen 1961 mod.

Ustyr og tilbehør: 1st. Kjørsbrevet H-19958 til 1961
Hjelm og innlegg med skiltet.

Farge: Burgelgrønn

Prisen er kr. 13.825,-

som betales Kontant ved levering.

Til ekstra pris:

Automobilen leveres: april-mai.

Særlige betingelser: Kontrakten er innført i under
forutsetning av at kjøperen
Kan ta førerkort.

Innbyttet automobil leveres til selgeren med forfallen luksusskatt og eventuelle andre avgifter betalt, og leveres helt heftelsesfri.

Vend!

12

13

17. mai i Kristiansand

Som vanlig hadde AMK blitt invitert til å kjøre i Folkeetoget i Kristiansand sentrum, og som vanlig var det ca. 20 biler som møtte frem. Når det ikke kommer flere, skyldes det nok det noe merkelige opplegget man har i Kristiansand, hvor alle de som skal kjøre må møte frem på Lund to og en halv time før toget skal gå, for at de skal «kontrolleres og godkjennes», hva det nå måtte bety, før de skal vente og vente og vente ...

Mange AMK'ere er ikke interessert i å bruke «halve dagen» på dette, og det har Fjærbladet stor forståelse for.

Men vi er glad for de som møtte frem! **Her er bilder av noen av de som deltok.**

AMKs formann Håkon Omeland hadde plukket frem tolvmeteren i dagens anledning, og her står den og blinker i formiddagssola.

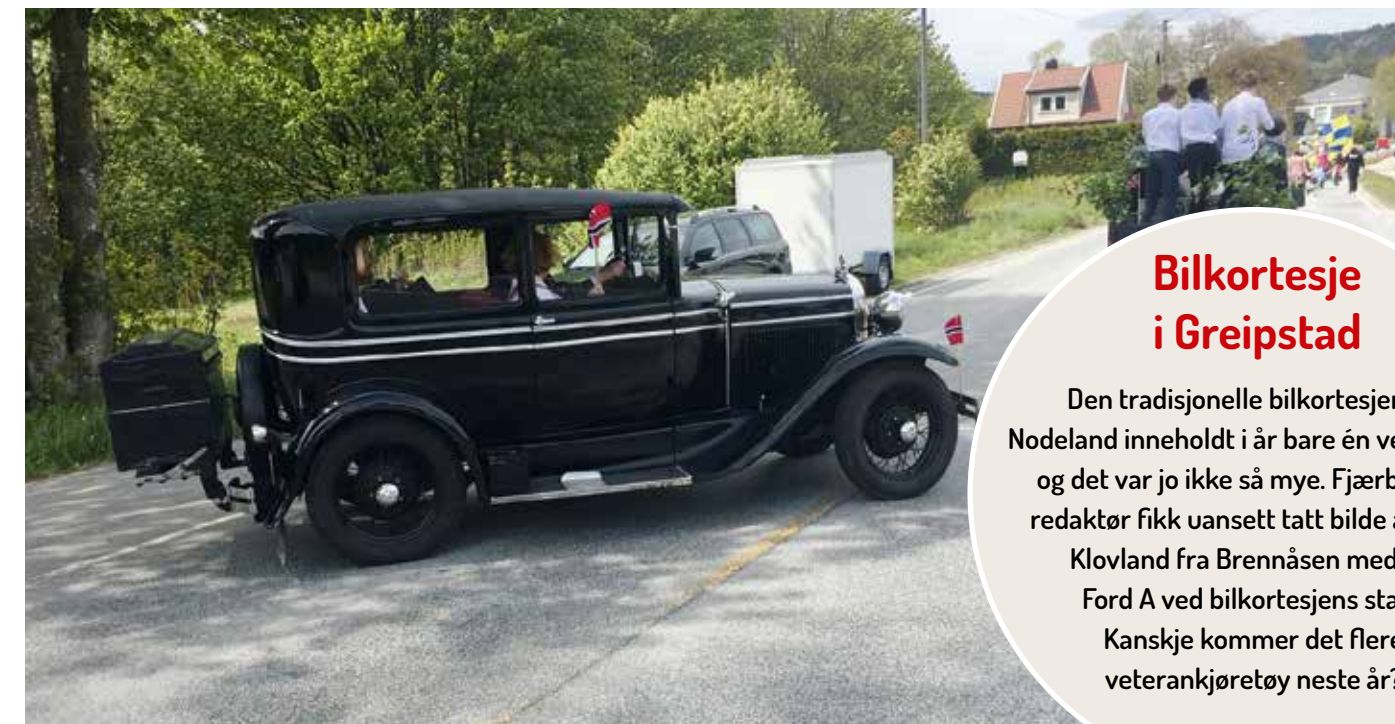

17. mai i Vanse

Etter tradisjonell feiring med tog, korps, talar m m, er det tid for veteranbil-kortesje rundt Lista. Frå kl 16.00 samlar det seg ved Vanse kyrkje mange slags eldre bilar, store og små av ulike merke, kanskje med dominans av Lista Amcar-klubb. Nokre er pynta med bjørk og flagg, andre ikkje. Hyggeleg er det å sjå att den gamle Ford-drosjebilen til avdøde Kåre Udland, nå med ny eigar. Triveleg òg at fleire bilar frå Lyngdal kjem for å delta i kortesjen.

Etter ein halv time går starten, det osar rikeleg bensin over parkeringsplassen før dei store amerikanarane kjem seg av garde. Kortesjen følger vanleg løype: Vanse sentrum, vidare om Ore, Nordbygda til Lista fyr, tilbake gjennom Borhaug, over flat-Lista tilbake til Vanse sentrum. Det er omlag seksti kjøretøy med, også fleire tohjularar. **Som vanleg står folk langs heile ruta og vinkar, med eller utan flagg, det er fint,- ein hyggeleg tradisjon på nasjonaldagen!**

Turid

Bilkortesje i Greipstad

Den tradisjonelle bilkortesjen på Nodeland inneholdt i år bare én veteranbil, og det var jo ikke så mye. Fjærbladets redaktør fikk uansett tatt bilde av fam. Klovland fra Brennåsen med sin Ford A ved bilkortesjens start. Kanskje kommer det flere veterankjøretøy neste år?

Nasjonaldagen i Vennesla

I Vennesla ble det sannelig arrangert en skikkelig veteranbilkortesje på 17. mai! Bygda har mange veteran-entusiaster, og det viste seg igjen på 17. mai i det fine været, at her stiller man opp når det er noe som skjer! Takk til Kjetil og Jørgen Nygaard for fine bilder!

Vervekonkurransen fortsetter!

Siden AMK har 40 års jubileum i år, har vi satt i gang en aldri så liten vervekonkurranse, som som vi har orientert om tidligere i Fjærbladet. Vi oppfordrer derfor igjen alle medlemmene til å skaffe oss nye medlemmer!

Vi premierer både de som verver og de som blir vervet. Premiene består av ett års abonnement på bladet Norsk Motor Veteran, Norges største veteranbilblad.

Opplegget vil da bli slik at det medlemmet som verver flest nye, får en premie, og i tillegg trekkes det ut en premie blant alle medlemmene som har vervet ett eller flere nye medlemmer til oss. Og på toppen av det legger vi inn to premier som trekkes ut blant de nyvervede medlemmene.

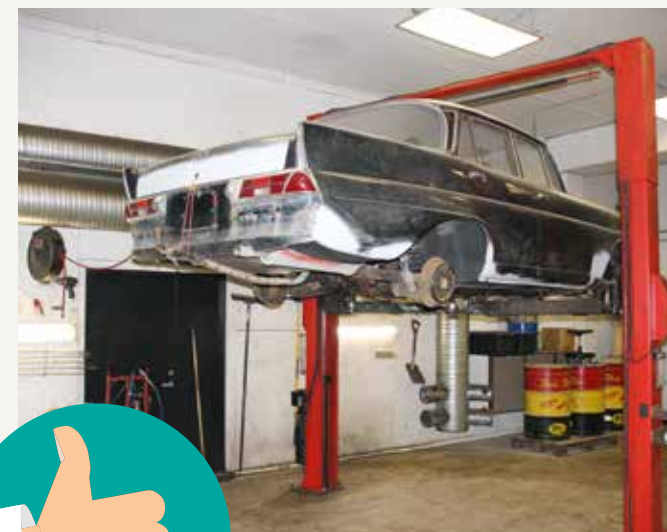
Konkurransen avsluttes 1. oktober, slik at resultatet av konkurransen kan offentliggjøres i årets siste utgave av Fjærbladet.

Rent praktisk gjøres det slik at den som har vervet et nytt medlem sender inn navn og adresse, telefon og eventuell epost for det vervede medlemmet til redaktøren, enten på SMS, epost eller i posten. Adresse finnes på side 2 i hver utgave av Fjærbladet. Så sender kassereren ut kontingentgiro til det nye medlemmet, og når denne er betalt blir dette registrert i konkurransen.

**Høres ikke dette flott ut?
Lykke til med vervingen!**

Hjelper sauefett mot rust?

Ja, det er et godt spørsmål. For å få svar på det, ble AMK invitert på besøk til Engeland Antirust i Vågsbygd, hvor man sprøyter med Lanolin for å beskytte mot spredning av eksisterende rust og danning av ny rust.

Henimot 40 AMKere hadde møtt frem, og formann Håkon Omland hadde stilt sin nysveiede Mercedes-Benz 220 S til rådighet som demonstrasjonsobjekt. Vi fikk en gjennomgang av fremgangsmåten både for nyere og eldre biler, og det ble forklart at lanolin, som altså er sauefett, har den egenskap at stoffet «kryper» innover i bilens mange kroker og understell og kanaler og dermed legger beskyttelse ikke bare der det blir sprøytet på, men også videre innover.

Det ble stilt mange spørsmål, og latteren runget flere ganger. Engeland Antirust stilte opp med et godt tilbud

til veteranbiler (også for nyere biler) og fikk flere bestillinger allerede på møtet. Tilbudet gjelder også de som ikke var med på møtet, og det kan dere alle lese på neste side i dette bladet.

Fjærbladets redaktør var blant dem som slo til på tilbudet og fikk rustbeskyttelse på bilen. Førsteklasses behandling, grei pris og ikke minst: Det blir jo sagt at bilen lukter sauefjøs i lange tider etter behandlingen. Det er ikke sant! En svak lukt i noen dager var det hele.

Dette kan virkelig anbefales for alle!

ENGELAND
ANTIRUST

GODE AMK-MEDLEM.

Etter initiativ fra gode venner innen bilklubbmiljøet vil vi gjerne være med på en **RUST-STOPP-KAMPANJE**, vi kan hjelpe til med å holde rusten borte. Det er vel neppe noe som er mer frustrerende for en bilelsker enn å se at "kameraten" rustet i filler.

Hos oss benytter vi, som dere sannsynligvis vet, **NATURENS EGET IMPREGNERINGSMIDDEL: LANOLIN/ULLFETT** for å hindre at vann og oksygen skal komme til metallet og underholde korrosjon. Selv på allerede rustede overflater fungerer dette stoffet helt utmerket.

Produktnavnet er **FLUID FILM**. Det har vært brukt i skips- og offshorenæringene i 75 år, så noen nykommer er det ikke. Vi hos Engeland Antirust og Engeland Skade og Lakk har brukt det i drøye 4 år. Etter hvert som vi nå får inn igjen biler til etterkontroll/etterbehandling 2-3 år etter hovedbehandling ser vi også med egne øyne hvor godt **FLUID FILM** virker. Ganske enkelt imponerende.

Vi tilbyr foreningens medlemmer:

Veteranbiler: kr 3000,- til 4000,- (ønsker du bare delbehandling vurderer vi prisen nedover, kanskje helt ned mot kr 1500,-)

Andre biler registrert på medlem: 10 % rabatt på ordinær prisliste (3.900,- til 5.500,-) For eksempel: Polo- 3.900,-/Avensis-4.400,-/XC70-4.900,-/BMW X5- 5.500,-)

Med vennlig bilhilsen

Engeland Antirust AS (post@engelandantirust.no)

Gudbrand- 905 59 800

Kjell Arne – 40 14 14 41

5 dager, 16. - 20. oktober 2019

Agder Motorhistoriske Klubb til Tyskland & Danmark

I samarbeid med Agder Motorhistoriske Klubb arrangerer vi en tur for alle bil- og teknikkinteresserte til Tyskland og Danmark. Vi flyr til Tyskland med KLM – og kjører buss hjem igjen. Vi har en usedvanlig god flyforbindelse, vi lander i Mulhouse under fire timer etter at vi har startet fra Kjevik. Vi har lagt opp til en tur med relativt korte kjøredistanser hver dag fra helt sør i Tyskland til helt nord i Danmark. Det gjør det mulig å bruke mye tid på alle de tekniske muséene, hvorav ett hører med blant de største bilmuséer i verden. Underveis skal vi også ha spennende bedriftsbesøk hos Mercedes og Opel – der vi hos Opel også skal få se hvordan de restaurerer gamle biler. Selvsagt skal vi også spise på en lokal Bierstube eller to – og vi skal bo på gode hoteller.

Risdal Touring, Transportvegen 17, 4735 Evje
www.touring.no

RISDAL
TOURING

Turen dag for dag:

DAG 1

Onsdag 16. oktober 2019:

Kjevik - EuroAirport Basel-Mulhouse - Hockenheim, ca 246 km fra flyplassen: Vi starter turen med KLM fra Kjevik kl 06.10 – og lander på EuroAirport Basel-Mulhouse Freiburg kl 09.45 etter en kort mellomlanding i Amsterdam. Her venter vår egen buss og sjåfør på oss. Den tar oss til la Cité de l'Automobile - Musée National - Collection Schlumpf som er et av verdens største bilmuseer. Det holder til i en enorm fabrikkhall som dekker hele 17 mål og har over 450 kjøretøyer - fra bilens barndom frem til i dag. Her kan du se til dels meget sjeldne klenodier fra produsenter som Panhard, Peugeot, De Dion, Bugatti, Rolls-Royce, Mercedes, Ferrari og Porsche. Blant juvelene er toseteren Panhard-Levassor fra 1908, en Mercedes W125 fra 1937, en Maserati 250F fra 1957 og en Lotus type 33 fra 1963, en Bugatti type 32 fra 1923 med sin epokegjørende aerodynamikk (bilen har fremdeles sin originale motor) – og prestisjemodeller som Panhard-Levassor X26, Delahaye 1935 fra 1949 og en Rolls-Royce Silver Ghost fra 1924. Muséeet har også en grei restaurant for de som vil kjøpe seg litt lunch.

De som ikke er fullt så interessert i biler får anledning til å gå en tur i det gamle bysenteret i Mulhouse. Byen er kjent for sine mange kunstverk, sine små håndverksbutikker og lokale kunstnere. I Mulhouse er det flere tradisjonelle restauranter og vinstuer der du kan smake på kjente lokale spesialiteter som kugelhøp, sauerkraut, lokale oster og de berømte Alsace-hvitvinene. De er kjent for mye fruktighet, og er en god basis for eplebrennevin. Mulhouse er ellers en

typisk industriby med bilfabrikken Peugeot som den største arbeidsgiveren. Byen er også kjent for sitt Musée Français du Chemin de Fer (jernbanemuseum) som skal være et av verdens største i sitt slag.

Etter museumsbesøket – eller rusleturen i bysenteret, kjører bussen til ACHAT Hotel Hockenheim der vi skal bo to netter. Hockenheim i delstaten Baden-Württemberg ligger rundt 20 km sør for Mannheim. Byen har rundt 20 000 innbyggere og er kanskje mest kjent for racerbanen Hockenheimring som ble bygget i 1932, og fremdeles brukes til blant annet Formel 1 hvert år. Middag nytes denne kvelden på hotellet.

DAG 2

Torsdag 17. oktober 2019:

Utflukt til Sinsheim og Mercedes Benz Werk, ca 256 km t/r: Vi kjører til Sinsheim i delstaten Baden-Württemberg som ligger i mellom Heidelberg og Heilbronn. Her skal vi besøke Technik Museum Speyer. Det har en stor samling av gamle motorsykler og biler fra bilens barndom frem til i dag samt mange fly og lokomotiver. Her kan du gå om bord i en ubåt eller en Boeing 747 Jumbo, høre verdens største Welte Orgel, se en av Europas største romfartsutstillinger, store damplokomotiver, mekaniske musikkinstrumenter og mange rariteter. Museet har kafeteria der du kan kjøpe lunsj. Deretter tar vi en utflukt til motorfabrikken til Mercedes Benz Werk hvor de produserer motorer til lastebiler og busser. Middag spiser vi underveis på en koselig restaurant.

DAG 3

Fredag 18. oktober 2019:

Hockenheim -- Rüsselsheim - Braunschweig, ca 441 km: Etter en deilig frokost forlater vi vårt hotel i Hockenheim og kjører til Opel Museum i Rüsselsheim (ca 86 km). Rüsselsheim am Main i Rhein-Main-området ligger i delstaten Hessen og har rundt 64 000 innbyggere. Museet gir en fin innføring i Opelfabrikkens historie fra den spede begynnelsen for drøye hundre år siden. Opel Automobile GmbH har en lang historie. Selskapet ble stiftet den 21. januar 1862 og laget til å begynne med symaskiner. Bilproduksjonen kom i gang i 1899. Opel var fra 1929 til 2017 en del av General Motors men ble det året solgt til Groupe PSA. Mange av de store bilfabrikantene har egne verksteder som restaurerer gamle klenodier etter alle kunstens regler. Opel er intet unntak – og vi skal få være med på en halvannen times omvisning i den delen av fabrikken som restaurerer gamle Opeler.

Ledsagere og andre får anledning til å besøke den gamle bydelen i Frankfurt. De som har vært på museet får en kort pause her etter museumsbesøket før vi alle drar videre til Mercure Atrium Hotel Braunschweig. Middag denne dagen spiser vi på en hyggelig restaurant underveis.

DAG 4

Lørdag 19. oktober 2019:

Braunschweig—Wolfsburg – Hamburg—Neumünster, ca 326 km: Denne dagen skal vi besøke to nokså forskjellige muséer. Først på lista står byen Wolfsburg ved elva Aller nordøst for Braunschweig i delstaten Niedersachsen. Byen har sitt navn fra det severdige Wolfsburg-slottet fra rundt år 1300. Den har 125 000 innbyggere – og ble grunnlagt av nasjonalsosialistene i 1938 for å skaffe boliger til arbeider-

ne ved Volkswagen-fabrikkene. Wolfsburg er fremdeles Volkswagen-konsernets hovedsete. Her skal vi besøke det imponerende Autostadt-museet. De store bilfabrikantene BMW, Mercedes og Porsche har alle brukt mye penger på sine bedriftsmuseer – så også Volkswagen. Autostadt har over 1,2 millioner besøkende i året og er også veldig populært på grunn av den moderne arkitekturen. Det moderne designet er ikke bare i bygningene, men også i møblementet, som f.eks. stolene og benkene. Museet har imponerende arkitekttegnede paviljonger for hver bilprodusent i Volkswagen-gruppen (Bentley, Skoda, Audi, Lamborghini og Seat) med lassevis av ny presentasjonsteknikk.

Etter Autostadtbesøket fortsetter bussen til Hamburg der vi skal se Automuseum PROTOTYP. Det ligner ikke så mye på tradisjonelle bilmuseer. Utvalget i den gamle fabrikkhallen er ikke stort, men detaljene og kunnskapen er enorm. Museet har omtrent 80 forskjellige biler med mange prototyper fra Porsche og VW - inkludert Herbie Racing. Her kan du se moderne racerbiler som Jordan F1 191 som Michael Schumacher kjørte sin første Formel 1 konkurranse i 1991 og en 2009 modell Toyota TF110 prototype. Andre modeller som museet er stolt over, er en Porsche 597 "Jagdwagen" fra 1958; Porsche 904 Carrera GTS fra 1964, Porsche 356 Gmünd Coupé fra 1949 samt prototypen til Porsche 64 fra 1939. Det ble bare bygget tre biler av denne typen som ble brukt i et propagandaløp fra Berlin til Roma. Museet har kafe hvor det er mulig å kjøpe lunsj.

De som ikke er interessert i museet får anledning til å ta en rusletur i Binnenalsterområdet i Hamburg sentrum. Hamburg er Tysklands nest største by, Europas største havneby og samtidig en av landets delstater. Hamburg tilhørte Hansaforbundet i middelalderen. Frem til Tysklands samling i 1871 var Hamburg en suveren stat. Byen ble ødelagt

av brann i 1842. De fleste gjenværende gamle byggene (inkludert kirker fra 1200-tallet) ble lagt i grus under andre verdenskrig. Etter krigen ble gatene utvidet og mange av de gamle kirkene og bygningene gjenreist. Etter besøket i Hamburg kjører vi til Best Western Hotel Prisma i Neumünster for middag og overnatting. Neumünster ligger i delstaten Schleswig-Holstein ved elva Stör, og har rundt 80 000 innbyggere. Den ble først nevnt i historiske dokumenter som landsbyen Wippendorf i 1127. Middag er inkludert også denne kvelden og nytes på hotellet.

DAG 5

Søndag 20. oktober 2019:

Neumünster - Hirtshals - Kristiansand, ca 453 km: Etter frokost drar vi fra Neumünster til grensen der vi stopper for shopping. Så drar vi til den vesle byen Gjern (rundt 1500 innbyggere) nordøst for byen Silkeborg før vi setter kursen nordover til Hirtshals. I Gjern skal vi besøke Jysk automobilmuseum. De har 160 biler som er produsert av 85 forskjellige bilfabrikker i perioden fra 1900 til 1987. Den største delen av samlingen består av kjøretøyer fra før 2. verdenskrig. Muséet har både restaurerte og ikke- restaurerte biler. De som ikke er så interessert i biler får anledning til en rusletur i Århus. Deretter kjører vi videre til Hirtshals. Superspeed 1 har avgang til Kristiansand kl. 20.45 med ankomst Kristiansand kl 23.59. Bussen kjører til Kristiansand Lufthavn Kjevik for å sette av dem som har sin bil der.

TURPRIS

5 dager kun kr 7.770,-

Pris pr person ved påmelding før 15. juli 2019, deretter kr 8.950,-

Avreisedato: Onsdag 16. oktober 2019

Retur: Søndag 20. oktober 2019

Turprisen inkluderer:

- ♦ Fly med KLM Kjevik - Amsterdam - Basel/ Mulhouse
- ♦ Reiseleder Olav Breen
- ♦ Helturist buss og erfaren sjåfør
- ♦ 4 hotellovernattinger
- ♦ 4 frokoster
- ♦ 4 middager
- ♦ Ferjeoverfart Hirtshals - Kristiansand
- ♦ Alle fly - og vei avgifter og bompenger

Tillegg for enkeltrom 1.290,-

Inngangsbilletter til muséene kommer i tillegg til turprisen.

Forbehold om endringer som følge av forhold utenfor vår kontroll!

Booking: 37 93 15 15 eller post@touring.no

RISDAL
TOURING

Medlemsmøte, Lyngdal, 27. mars

35 personar samlar seg til møte i kafeen på Extra, Olav Hægeland ønskjer alle vel møtt.

Han seier frå om at det ikkje er ønskeleg at AMK tek opp parkeringsplassane nærast butikken, då der er mange som handlar om kvelden, der er fleire park.plasser litt lengre i frå som kan nyttast.

I kveld er det siste møtet innandørs før sommarsesongen, april møtet blir som vanleg på Bjodland hos Jan Bråtlund. Programmet i kveld er: mykje prat, film og kaffepause.

Men først: Torstein fortel litt frå styret, om redusert medlemspris for ungdom under 20 år på kr 150 pr år. Han oppmodar folk til å ta med handlevarer til Bjodland, det hadde vore moro med litt kjøp og salg der. Han minner om Jubileumsløpet, Setesdalstreffet og Birkelandsmarkedet, der det som vanleg trengs dugnadsfolk, og han vil gå rundt med liste ang det på Bjodland.

Olav snakkar om den fine jubileumsfesten i Kristiansand 22.03. Der var det god underhaldning som intervju med nokre av dei som starta klubben, film-kavalkade frå løp og arrangement i 2018 ved Øyvind Eikella, sang og musikk ved Reidar Skaaland og ei flink sangerinne, alt losa vel i hamn av formann Håkon Omland. Nydeleg mat kom på bordet, med noko for einkvar smak. Etter ei stund var det kaffe og marsipankake, og prikken over i-en var ei gluten- og laktose-fri kake for dei som treng det, den var riktig god! Det var ein riktig hyggeleg, fin fest, men Olav tykte nok det var noko tynt i rekkene av folk frå vest. Fleire derfrå kunne fått del i festen.

Olav gjev oss så ein gjennomgang over kva slag kjøretøy han har hatt fram igjennom livet, og kor han kjøpte dei. Det blir ei lang rekke, fra 1957 og fram til i dag, mellom anna eit par Mercury, fleire Chevrolet, Ford, Renault og Mercedes. Han blei og kjent med mange bilinteresserte folk ved å handla bil, også gjennom sine mange år på arbeidsplassen Lyngdal Karosseri og Auto, fleire av desse er medlemmar i klubben i dag. Etter dette var det høve til å stilla spørsmål, det kom eit spørsmål om innstilling av lys. Det var tid for matpause, det er alltid populært.

Me får sjå ein film om den restaurerte veteranbussen frå Sirdal, kalla Turisten, og intervju med dei tre sjåførane som kjørte den. Olav sjølv var med og fiksa girkassen. Bussen framstår i dag riktig fin og i god stand, og blir brukt til passende tur-kjøring.

Til sist er det filmen frå Holmen Trekkferje-festival 1985 som blir vist. Festivalen varte i mange dagar, og hadde mange fine innslag som utkledning, flotte gamle kjøretøy, fant, salg av levande smågris, og ikkje minst: forflytting over fjorden med restaurert trekkferje! Ei imponerende oppvisning!

Takk for denne gongen.

Turid

Onsdagstur i Vest, 8. mai

Kva er ein onsdagstur? Jau, ei kortare utflukt til ein eller annan stad av interesse, med utgangspunkt Lyngdal kyrkje kl 18.00, om ikkje anna er sagt. Det kan til dømes vere til eit museum, ei samling eldre kjøretøy, eller til ei moderne bedrift. Utflukta blir gjerne avslutta med eit lite måltid. Det er både sosialt, og nyttig å få sjå kva som fins rundt omkring i nærmiljøet. Det blir gjerne sett opp tre-fire onsdagsturar vår og haust i Vest.

Dette er den første onsdagsturen i 2019. Bort imot tjue veterankjøretøy finn vegen til Lyngdal kyrkje, nå har kjøretøya vakna etter vinter-dvalen, og ser blanke og opplagte ut. Dei fleste er dei gamle, gode, men nokre medlemmer har òg gått til ny-investeringar.

I kveld skal me til Trælandsfoss kraftstasjon i Kvinesdal. Rekka med bilar rullar av garde, først eit stykke på E 39 før ein svingar av på gamle E 39 over Kvinesheia. Me kjører gjennom Liknes sentrum og vidare oppover Vesterdalen eit stykke. Langs vegen står heggen i full blomstring, det er markblomar i vegkanten, og grønt i alle variasjonar i skogen, ein flott vårkveld. Det står skilt til Trælandsfoss kraftstasjon til venstre, me tek av og er snart på plass. Det viser seg at her er sju-åtte bilar til, kvindølar som har teke snarvegen. Dermed blir tunet fullt ved kraftstasjonen, det er moro.

Olav Hægeland ynskjer alle vel møtt, og me blir tekne i mot av kjentmann Åge Breimoen. Han får AMK sitt emblem som takk for gjestfriheten. Han fortel om kraftstasjonen, om taubane og cellulosefabrikk, kraftproduksjon og fiskeyngel. I 1898 begynte dei å bygga stasjonen, I 1918 blei det og bygd cellulosefabrikk, med taubane frå Liknes med korgar med oppkutta tømmerstokkar, som blei sundmalne i fabrikken og gjort om til cellulose, og cellulosen sendt nedatt med same taubanen. Her var 200 tilsette på det meste, 10-15 mann berre som smørarar til den 9,8 km lange taubanen. I 1960 vart det bygd cellulosefabrikk i Liknes. I dag er det berre kraftproduksjon/straum som blir produsert ved Trælandsfoss, med eit par mann tilsett. Røyrkata fra 1918 er i dag like god som ny, den er laga av høg kvalitet, og røyra klinka i hop, det er imponerende.

Det er og fisk i elva, som tek seg fram over fossen og gyt der, og kraftverket fangar opp yngelen, både laks og aure, i eit eige hus, og slepper han skånsamt ut i elva igjen på veg mot havet, flott! Kor mykje straum blir det produsert ved anlegget? Ca 2000 kw, omlag 30 000 megawatt-timar i året. Der er ein turbin, som kan yta 3200 kw. Etter ei interessant omvisning i anlegget seier me takk for oss.

Dei fleste set kursen mot Utsikten Hotell for ein matbit. Hyggeleg å koma inn i varmen og få avslutta kvelden med ein tallerken suppe eller anna saman. Takk for laget!

Turid

Onsdagstur til Lindesnes, 22. mai

Dei fleste møtte opp i Lyngdal som vanleg, mens nokre få austanfrå kom direkte til Spangereid. Femten bilar i alt, som kjører utover mot sydspissen av landet vårt. Utover der er det fleire små, kvite sjarmerande hus, som liksom trykker seg ned mellom knausane, for å unngå vinden mest muleg.

Det er ein kald, men fin vårkveld, og mykje fint å sjå i naturen her ute ved kysten, det blir jo ikkje mørkt før langt på natt. Trea er lubne av lauv, gyvelen lyser gul langs vegen, og rognar har begynt å bli kvit. I vegkanten blømer markblomar i rødt, kvitt og gult, i hagane står syriner i blomst, i ulike fargar, likeså rhododendronen. Eit og anna kastanjetre blømer også, da i Spangereid, dei er jo staselege.

>>

Ute ved fyret lyser strandnelliken rosa mot oss bortetter knausane, kanskje den finaste av alle ville kystblomar. Han skjelv og viftar imidlertid så i vinden at han let seg vanseleg fotografera.

Iskald kuling gjer at ingen i følget er frista til å ta turen opp til sjøve fyret, det blir å prøva finna livd på parkeringsplassen, og slå av ein prat der. Ein del bobil-turistar kjem og beundrar kjøretøya, og knipsar bilete, det er jo moro.

Etter ei stund startar me opp igjen og dreg tilbake til Spangereid. Det var planen å ta litt mat på hotellet på

Båly, men der er det fullt. Me ser restauranten «Under» litt bort til venstre, men den passar neppe vår lommebok. Men, ganske i nærleiken av hotellet er det ein plass til å få seg mat, og me havnar opp i andre etasje i eit rødt bygg, og der får me varma oss, og får servering. Det blir ei grei stund. Tilbake i bilane kjører me heimover den vegen som passar best. Takk for denne gongen.

Turid

LHM 2019 FELLESTREFF RISØR 23.-25. AUGUST

FREDAG:

Innkvartering på Sørlandet Feriesenter ved Risør. Tradisjonen tro fyrer vi grillen rundt kl. 19. Sosialt samvær ut i de små timer.

LØRDAG:

Det legges opp til kortesjekjøring på strekket Risør-Grimstad. Her finnes storslått natur og fine Citroën-veier, og vi vil legge opp til stopp undervegs for lunsj og attraksjoner. I Grimstad arrangeres NM i rally denne lørdagen, så her vil det være mye liv, folk og biler!

Vel tilbake i Risør etter endt utflykt fyrer vi igjen grillen, og det loves god stemning og fine folk ut i de små nattetimer!

SØNDAG:

Takk for nå og god tur hjem!

Nærmere program og informasjon vil komme etter hvert, følg med på LHM- kaffe på Facebook, samt de ulike klubbenes nettfora. Som vanlig er det ingen treffavgift, og grillmat og drikke holder du selv. Sjekk ut sorlandet-feriesenter.no for priser for overnatting, flere overnattingsalternativer finnes. Bestilling av overnatting gjøres direkte til feriesenteret.

TA KONTAKT MED
Frank Vindsetmo
(tlf. 905 80 695) eller

Magnus Berg
(tlf. 958 68 750) for mer informasjon og påmelding.

VEL MØTT!

Høstens treff
avholdes på Sørlandet
Feriesenter ved Risør.

Programmet er fortsatt ikke 100% spikret, men det jobbes med å få til et program som vil tilfredsstille den som er glad i bil. God stemning, hyggelige folk og fine biler blir det uansett!

Alle foto er fra LHM Fellestreff i 2007 på Biri ved Lillehammer, det 2. året treffet ble arrangert.

Fuktig, men fint i Froland

Dessverre var ikke været helt på vår side på Kristi Himmelfartsdag, men likevel kom det rundt 500 veteran-kjøretøy, de aller fleste på fire hjul, til det tradisjonelle treffet i Froland. Stein R. Jensen fra Grimstad stilte med en flott restaurert Sleipner båtmotor som tøffet og gikk alt den kunne!

Det var mange tilskuere som hadde funnet veien også, så alt i alt ble det en stor flokk som var samlet på

Kringla på denne grå dagen. Vafler, pølser og varm kaffe gikk så set suste fra kiosken, og det var jo ikke så rart ...

Vi satser på bedre vær neste år, takker de som hjalp til med dette arrangementet, og viser ellers til bildene på disse sidene.

Konvoien 2019 startet forsiktig ...

Motorkonvoien 2019 ble satt i gang som en oppfølger av LMK-stafetten i 2017, som samlet veldig greit med folk her på Sørlandet. 2019-utgaven ble et samarbeid mellom Amcar og LMK, og skulle markere LMK sitt 40 års jubileum og samtidig åpningen av det nye motormuseet på Lillehammer.

Den ene løypa gikk fra Kristiansand til Lillehammer, med stopp i Lillesand, Arendal og på Brokelandsheia i «vårt» område. AMK sendte ut SMS i villen sky til alle medlemmer og minnet om dette, og da redaktøren ankom avgangsstedet ved Oddernes kirke i Kristiansand var det bare å konstatere at konvoien til Lillesand ville bestå av to biler. Det var redaktøren og AMK sin nestformann som var de eneste fremmøtte. Ingen flere fra AMK, ikke et menneske fra Amcar. Skuffende.

Nå skal det innrømmes at været var grått og det hadde regnet på morgenen, men redaktøren kom i alle fall tur/retur Fevik uten å ha sett en eneste regndråpe.

I Lillesand sto det hele seks AMK-medlemmer og ventet på oss. Fantastisk! Stadig ingen fra Amcar, riktignok var det et par amerikanske biler blant oss, men det var også AMK-medlemmer. En av de fremmøtte hadde bare møtt frem, men hadde ikke anledning til å kjøre med østover,

så det var da syv biler som la ut på ferden mot Fevik, hvor det skulle være en kort stopp siden redaktøren skulle snu og et av våre medlemmer fra Arendal skulle føre konvoien videre.

Nå håper jo redaktøren at det kanskje kom litt flere biler i Arendal, og vi vet også at han som overtok konvoiledelsen på Fevik, Trond Rane, skulle kjøre med helt til Sandefjord. Så det er da alltid noe ...

Bildene viser absolutt alle bilene som møtte frem i Kristiansand og Lillesand.

Vårmønstring i Vest, 24. april

Det er blitt siste onsdag i april, då er det samling hos Jan Bråtlund på Bjodland i Lyngdal. Til tross for regn og kaldt ver, har godt med folk møtt fram, det blir talt opp 27 veteranbilar på tunet og bortover jordet, pluss nokre vanlege bilar.

Folk søker under tak i Jan sin garasje, her er det benker og bord, og berre å ta plass. Olav Hægeland ønsker alle velkommen, og orienterer om sommars program. Mangt og mykje skal foregå, følg med i Fjærbladet! Olav takkar for gjestfriheten på Bjodland, og vil gje Reidun ein blomst. Men han når ho ikkje på grunn av fullt av folk. Ho står i eit hjørne og steiker lappekaker, så planten blir sendt bort, og Olav vil ha klemmen til gode til seinare. Applaus for vertskapet. Torstein deler ut lappar angående onsdagsturar i vår/sommar.

Grillen er tent, pølsene kjem på, og kaffe kjem på borda, og nysteikte lappar luktar nydeleg. Det er berre å forsyna seg, og folk let seg ikkje be to gonger. Det blir mat og prat, folk kosar seg.

Etter matøkta lettar det med regnet, og ein kan gå rundt og sjå på kjøretøya. Også ein motor og to og ein Gråtass vekker interesse.

Der står det jamen ein bil me ikkje har sett før. Det er Inge som har skaffa seg ein «ny» bil, ein Opel 1952 modell, som han kjøpte for to veker sidan. Det einaste han har gjort med bilen, er å skifta olje og smurt opp bremsene, - og kjørt rundt med han i heile påska. Han er veldig fornøgd med nyanskaffelsen, det er moro.

Takk for ein triveleg kveld på Bjodland.

Turid

Tur med Sørlandsruta og AMK 6. april

Kl. 8.00 starta bussen frå Lyngdal, med folk om bord like frå Arendal, Kristiansand og Mandal m fl. stader. Så dette er ein tur for morgonfuglar! Deretter er på påstigning i Farsund, Feda og Flekkefjord, til slutt godt over femti personar om bord, ei grei blanding av sjåførar frå Sørlandsruta, og Amk-medlemmer, med Inge Bråtlund ved rattet. Det ber mot Rogaland.

På Heskestad er det stopp med frokost, kaffe og rundstykke, medteke i bussen, det slår godt an. Me fortset mest like til Ålgård, der me tek av til høgre mot Oltedal og Dirdal, og det er stopp ved Statens Vegvesen sitt anleggsmuseum i Dirdal. Her blir me tatt vel i mot, og vist rundt i eit rikhaldeg museum. Maskinar og redskap frå gamal og nyare tid er samla, og masse foto, illustrasjonar og modellar av hvelve-bruer, nye bruer, og tunnelar, over og under vatn. Her står òg ein Volvo Viking, nå lakkert gul og svart, - men fleire vil hugsa han som blå og kvit, i den tid han tilhørte nå avlidne Ivar Espeland, som deltok fleire gonger med denne bilen både i Try og Tronåsen.

Her er òg ein stein med runeskrift, funnen i tre bitar i elva Sokna i Sokndal. Teksten tyder:

«Sakse gjorde denne bru for at Gud som lønn skulle hjelpe sjela til mor hans, Turid.» Denne Sakse bygde altså bru

over Sokna for kanskje tusen år sidan, til samfunnsnytte, og til religiøst gagn. Flott kulturminne!

Frå Dirdal er det ikkje langt til Byrkjedalstunet, der me skal eta middag. Det blir kjøtkaker med tilbehør, det smakar godt. Etter ein kopp kaffe, ber det vidare til Gloppedals-ura, nord-Europas største ur. Svære kampesteinar i store mengder, bussen stoppar, me må ta ein kikk. Eilef Liland set seg ved mikrofona og fortel historier frå krigen, som han har frå kompis Ivar Espeland, som var frå området og kjende godt til hendingane.

Forbi ura og eit stykke fram, tek me av til venstre mot Austrumdal. I Austrumdal er det eit par gardar, som ligg innerst ved austenden av Austrumdalsvatnet, og som har vore veglause frå tidlegare, men det kom veg, kanskje på 1960-talet. Dei måtte ro vatnet eller gå over fjellet før det. Lengre inne ligg eit skitrekk, Stavtjørn. Tidleg på 1970-tallet blei det så laga ein tunnel vidare gjennom fjellet, og då vart der vegforbindelse like til Ørdsalen, som er eit heilt samfunn som har lege for seg sjølv i hundrevis av år. Tidleg på 1900-talet fekk dei båtforbindelse med Odlands-stø, nær Bjerkreim sentrum, eit stort framsteg. Før det måtte dei ro sjølv det lange vatnet, sytten kilometer langt, eller ta føtene fatt over fjellet. I dag er det moderne jordbruk i Ørdsalen, med borti tjue gardsbruk, og ein seks-

ti-sytti innbyggjarar. Tidleg på 1900-talet var det gruvedrift i Ørdsalen, då det blei utvunne wolfram og molybden. Bussen kjører inn i dalen, og me ser på gruveområdet.

Me finn plassene i bussen igjen, og kjører gjennom bygda, like til brygga. Her ligg båten Ørdsølen og ventar. Det er båt nummer tre som trafikkerer vatnet. Me stig ombord mens Inge får avløyning, ein av dei andre sjåførane kjører bussen rundt, til Odlands-stø, ca fire mils veg. Ferda på vatnet er interessant, best det er slakkar kapteinen på farten og fortel litt om plasser me passerer. For i dei bratte, høge fjella på begge sider er det hist og her nokre små felt med gras, og det viser seg at folk har budd her, at det har vore ein seks-sju bitte små gardar i fjellet. For folk i dag er det vanskeleg å fatte korleis nokon kunne livberga seg der. Småplassene er fråflytte for ein del år sidan, etter kortare eller lengre tid som bufaste. Dei som budde der, måtte alltid ro, og/ eller kliva/gå over fjellet viss dei hadde ærend til folk, og alle varer måtte bærast på ryggen, utruleg innsats. Inni mellom lokal historie, får me sang og musikk på båten, ved Andreas Forgard, støtta av John Heltne. Det skapar alltid god stemning!

Etter kvart kjem me til Dyrskog, ein fin plass med ein del jord, på nordsida av vatnet, som ligg relativt nær vatnet. Her har det budd folk i mange generasjonar, dei siste flytte

frå i 1975, då flytta dei til ein gard i Heskestad, men dei slår enda graset og flyttar høyet til der dei nå bur. Det er særst flinke folk som har budd her. Me går i land i Dyrskog, nokre går opp og ser det solide huset oppå bakken, og uthus, med tun og frukthage, alt fint i stand. Det er òg ei sag på eit nes, som brann ned på eit tidspunkt, men Peder Dyrskog bygde saga opp igjen. Kapteinen fortel at siste bjørnen som blei skoten i Bjerkreim vart felt her i 1872. På brygga i Dyrskog blir det servert kake og kaffe, og folk hygger seg denne fine vårdagen.

Siste plassen me dreg forbi, er ei bygd med folk som heiter Lauberak. Der fekk dei veg for ein del år sidan, i samband med at Nato bygde ein installasjon på fjellet over der. I Lauberak er det fem-seks fine gardar og godt med jord. Så er me framme i Odlands-stø, og der står bussen og ventar. Me har hatt ein interessant, hyggeleg tur, og har fått sett, høyrte og opplevd noko av kvart.

Det ber på heimveg, det blir eit siste stopp på Sira med ein kopp kaffe og eit rundstykke.

Mange takk for denne gongen!

Turid

Nå er jeg skikkelig skuffet ...

I lang tid har det vært annonsert STORT arrangement i forbindelse med LMK's 40 års jubileum. For å markere mangfoldet i veteranbilmiljøet, og for å drive litt markedsføring av egen virksomhet i eget distrikt, arrangerer LMK Motorkonvoien 2019. Etter mitt syn en spennende utfordring til alle veteranbilklubber langs alle de rutene som det er lagt opp til.

Vår rute startet i Kristiansand og endte opp, sammen med alle de andre, på Lillehammer.

Da jeg ble bedt om å skaffe tilveie en oppstillingsplass, og kanskje en som kunne holde en appell, en ukes tid før konvoien var det bare å brette opp ermene.

Trond Pedersen, som er ansvarlig for parkeringsplassen på øvre torg på Stoa var velvilligheten selv, og vi kunne innta plassen etter den nedsmeltede snøhaugen nederst på plassen.

Hvem skal holde appell for oss?? Ordføreren, Robert Cornels Nordli, svarte at han hadde møter hele dagen og at han av den grunn ikke kunne komme. Nestemann på lista var lederen for bilbransje-forbundet i Arendal. Han hadde møte i Haugesund den dagen og kunne heller ikke påta seg oppdraget. Etter hvert fikk jeg tips om at kanskje Geir Fredrik Sissener fra Høyre kunne ta det. Han var velvilligheten selv. Interessert i veteranbilmiljøet var han også. Etter avtale skulle det ikke slås politisk mynt på oppdraget.

5. juni kom, og på morgenen ringte jeg til neste etappe-general for å finne ut hvor på Brokelandsheia jeg kunne regne med å finne ham. Han skulle ikke kjøre selv og hadde ikke anelse om hvor folk skulle møte.

Vel, vel, så møtte jeg konvoien bestående av syv biler på Fevik. De eneste to som startet fra Kristiansand snudde her, mens resten og jeg dro til Stoa. Der ventet det seks biler, og dette så jo riktig så bra ut.

Ettersom vi var litt sent ute ble det en kort pause på Stoa. Sissener holdt en flott hylling til veteranbilfolket. I henhold til avtalen ble ikke ordene politikk, valg eller Høyre nevnt. Ros til Sissener. Litt nedslående var det jo at jeg på forhånd hadde fått en sur melding fra et AMK-medlem som ikke likte at vi hadde spurt en Høyre-mann og som lurte på om ikke ordføreren i Arendal var god nok for oss. Han var jo spurt, men kunne ikke! Og noe politikk var det jo selvfølgelig ikke snakk om.

Kl. 11.20 trillet konvoien ut av Arendal på vei til Brokelandsheia. Bak meg kom tre biler til. Vi ankom målet etter å ha kjørt E18 til Akland og gamle E18 videre til Brokelandsheia via Søndeled.

Etter en rask runde på plassen kunne det konstateres at det ikke var en eneste veteranbil å se noe sted, unntatt våre fire. Etter et kort greit måltid skulle så konvoien videre. Mine følgesvenner fra Stoa hadde meldt at de ikke skulle lenger, så her snudde de.

Kolonnen videre bestod altså av en lyseblå Buick Riviera 1963 alene. Jeg hadde lovet å ringe til mottaksapparatet i Larvik for å meddele hvor mange som kom til lunch, og det ble gjort. Man kan vel forstå reaksjonen når sannheten ble fortalt.

Ved ankomst til Larvik Golfklubb satt det fem mann og ventet på innrykket. Golfklubben hadde leid inn partytelt, bord og stoler til 40 mann. Om noen skulle være i tvil, på det nåværende tidspunkt, så var undertegnede så flau på klubbens vegne at det vanskelig kan forklares.

Her har man altså en gylden anledning til å gi hobbyen vår sårt tiltrengt omtale men så svikter de aller aller fleste. Noen få hyggelige sjeler fra AMK gjorde at dagen ikke ble helt katastrofe. Likevel må det være lov å si at oppmøtet denne dagen var skuffende. Vi er ca 1.050 medlemmer, og de fleste har gammelbil. Det burde være mulig å stille opp, selv om ikke tiltaket synes å være det mest interessante. Det er ikke så voldsomt mange arrangementer i egen klubb at noen skulle være utslitt. Jeg er skuffet over at ikke vår store medlemsmasse klarte å stille med minst 20 biler i konvoi til Brokelandsheia.

Det er ikke mulig å gi Grenlandsklubben noe som helst annet enn «fy skjems» og fullt stryk, som svar på deres engasjement. INGEN. At det går an!

Vi ses på Birkelandsmarkedet!

Trond Rane

MERCEDES-BENZ KLUBBEN AGDER

Mercedes-grillparty på Kvarstein

Tradisjonen tro møttes Mercedes-Benz-klubben Agder til grilltreff på Kvarstein Gartneri i slutten av mai. Mellom 15 og 20 biler hadde møtt frem, været var flott og grillen varm.

Her var det mye fint å se på! Hans Christian Brekke hadde kommet fra Grimstad med sin 220 S Cabriolet fra 1958. Det er en sjelden, hvit perle og en nytelse å se på! Og så var Jan Vidar Ødegaard fra Kristiansand på plass med sin

originale 600 fra 1969. To slike sjeldenheter på ett brett (eller rettere sagt, i dette tilfellet, på én plen!) er det ikke ofte man ser.

Ellers var det både gamle og nyere biler, like til den aller nyeste høyteknologiske modellen i stasjonsvognsform, altså noe for enhver smak! Bildene viser i grunnen det meste.

MERCEDES-BENZ KLUBBEN AGDER

I regnvær til Froland

Også Mercedesklubben deltok på det store Kristi Himmel-fartstreffe i Froland, og det møtte opp nærmere 20 biler fra avdeling Agder, pluss en del andre Mercedeser som vi må se å få vervet som medlemmer!

Formann Sverre hadde fått løfte om at vi kunne stå samlet på en grei plass, alle vi Mercedeseiere, dersom vi også ankom samlet. Og derfor ble vi enige om å treffes på Rykene og så gjøre et samlet fremstøt mot treffet.

Gruppen fra Kristiansandsområdet kjørte felles fra Travparken til Rykene, hvor vi møtte mange folk fra både

Grimstad og Arendal, og så ble det da felles kortesje-kjøring frem til Blakstad og Kringla Idrettsanlegg, og noen Mercedeser sto langs veien og hang seg på oss da vi nærmet oss målet.

Det ble en fin dag. Bildene er hentet fra samlingsstedet på Rykene, øvrige bilder fra arrangementet finnes annet sted i dette bladet.

Nye medlemmer i AMK siden sist

Vi ønsker de nye medlemmene i AMK hjertelig velkommen!

Salgshjelp.no A/S, Kristiansand
Erich Esdar, Kristiansand
Thom Otto Berentsen, Kristiansand
Odd Fredli, Arendal
Kristian Foss, Lyngdal
Terje Olsen, Vennesla
Dagfinn Fagerhol, Sundebru
Olav Sinnes, Tjørhom
Toralf Kylland, Birkeland
Roald Østensen, Mandal
Jeanette Heia, Birkeland
Bjørn H. Nordkvist, Kristiansand
Marit Ellingsen, Lillesand
Kjell Arne Engeland, Kristiansand
Thomas Aanundsen, Flekkerøy
Benjamin Lee Halsall, Evje
Jan Arne Tønnessen, Søgne
Pål Rønnevig, Kristiansand
Erlend Askildsen, Mandal
Tormod Lien, Kristiansand
Tor Arild Flaa, Lillesand
Rune Galteland, Birkeland
Thor Ivar Sandsmark, Moi
Therese Kjeldsen, Nodeland
Trond Jevne, Froland
Bård Østlien, Grimstad
Vidar Salvesen, Flekkerøy

Velkommen tilbake til:

Tore Bårdsen, Nodeland
Terje Schei, Lindesnes
Sverre Monsen, Nedenes
Erik Klemmetsen, Grimstad

Støtt AMK når du tipper!

AMK er tilknyttet Grasrot-andelen hos Norsk Tipping. Det betyr at alle som vil støtte AMK kan bestemme at 5 % av det han/hun tipper for, blir overført vår klubb fra Norsk Tipping. Prisen for tippingen er det samme og dette koster ikke noe. Ordningen gjelder for alle spill som går via Norsk Tipping og spillekortet ditt.

Gi beskjed om at du vil støtte AMK med grasrot-andelen når du skal tippe neste gang.

Hvis det blir spørsmål om klubbens nummer, kan du oppgi **990 938 873**.

**GRASROT
ANDELEN**
NORSK TIPPING

Klubbartikler

Som mange sikkert har fått med seg, har AMK fått nye piquet-skjorter til salg (se bildet). I tillegg har vi også fått flotte kaffekrus (termo) i svart eller hvitt, med logo. Og så har vi naturligvis fremdeles noe igjen av det gamle lageret! Vi har også fått nye flotte klistremerker med logo!

Følgende artikler kan vi selge:

Piquet-skjorte i svart, blå eller hvit med logo, str. M, L, XL og XXL i alle farger, koster kr. 150 pr. stk. 100 % bomull og god kvalitet!

Kaffekrusene leveres i hvitt eller svart, med lokk, og koster kr. 100 pr. stk. levert i gaveeske. God presangidé til svigermor?

Nye klistremerker med logo koster kr. 15 pr. stk.

AMK-caps (se bildet), leveres kun i svart, kr. 50 pr. stk.

Grillmerke med logo, emalje, koster som før kr. 100 pr. stk.

AMK-pin har vi noen få igjen av, disse koster kr. 30 pr. stk.

Alt kan bestilles hos Fjærbladets redaktør eller kjøpes på noen av klubbens arrangementer. Innkjøp over kr. 300 leveres fraktfritt, ellers kommer porto i tillegg. Det vedlegges giro i pakken (trenger ikke forhåndsbetales).

LANTZ AUTO A/S

4735 EVJE
AUTORISERT BIL- OG LAKKERINGSVERKSTED
NAF - VIKING
Kranvognservice Dag & Natt - Leiebil
Mobil: 95 19 50 00 Tlf: 37 93 03 01

Gumpens Auto Vest as
www.gav.no - tlf. 24 03 48 00

SALMAKERVERKSTED

KARL V. SØRENSEN

Bil, båt, møbler, div.

Ålefjærv. 371, Kr.sand. Tlf. 38 19 80 20

Alt du trenger til bilen!

Vi kan tilby **ekstra gode priser** til medlemmer i Agder motorhistoriske klubb. Kontakt oss for tilbud!

Mandal Bilder AS

Kvitmyrveien 47
Tlf: 38 26 00 66

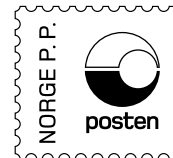
Åpningstider:
Man: 08 - 16 (tors. 18)
Lør: 10-14

Mekonomen

Vi gjør BilLivet enklere

Det beste utvalget av slitedeler til din bil!

RETUR: AMK, Astrids vei 22, 4633 Kristiansand

AMK har inngått en avtale med Norsk Motorveteran

Dersom du vurderer å inngå et årsabonnement med dem så er det derfor supert om du bestiller her, da støtter du samtidig Agder Motorhistoriske Klubb.

Norsk Motorveteran henvender seg til alle som liker å lese om gamle biler, motorsykler, traktorer, busser, tog og fly.

Abonnementsprisen er kr. 895,- for 10 blader

Inkludert får du også med to samlepermer uten ekstra kostnad (verdi 160,-)
Disse to permene har plass til en komplett årgang. Gjelder ikke eksisterende abonnenter.

Dersom du ønsker et abonnement ta kontakt på: amk@lmk.no
De vil da sende neste blad sammen med faktura for årsabonnementet.

EGMONT
Publishing

NORSK
MOTOR
VETERAN